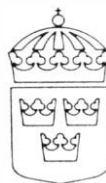

Motion till riksdagen

1986/87:N344

Bengt Westerberg m. fl. (fp)

Aktiemarknaden

Mot.
1986/87
N344–345

En väl fungerande aktiemarknad är en av marknadsekonomins hörnstenar. Aktiebolagsformen och fondbörsen kan göra det möjligt att på ett effektivt sätt sprida företagandets ägande och risker och förse näringslivet med riskvilligt kapital.

Börsens funktion som finansieringskälla har ökat under senare år. Detta hänger samman med att produktcyklerna i dag är kortare än förr samt att kostnaderna för att ta fram nya produkter ökat. Bakom börsens ökade betydelse som finansieringskälla finns flera orsaker. Skattesystemet gör det omöjligt för en enskild ägare att själv finansiera en expansion av företaget. Vidare har det höga ränteläget gjort finansiering vid börsen relativt billig.

Viktiga förändringar på aktiemarknaden

Den svenska aktiemarknaden har under senare år utvecklats mycket snabbt. På en tioårsperiod har omsättningen i det närmaste femtiodubblats och nyemissionerna av börsaktier har ökat 10–20 gånger i värde. Den genomsnittliga omsättningshastigheten per aktie har ökat från 1/5 till 1/2, dvs. varje värdepapper byter ägare en gång vartannat år, jämfört med en gång vart femte år tidigare. Från en tynande tillvaro och stark undervärdering har börskurserna hittills under 1980-talet i genomsnitt stigit med över 100 % per år och börsvärdet i det närmaste åttadubblats. Stockholmsbörsen tillhör i dag de tio största i världen.

Börsen har även undergått omfattande strukturella förändringar under senare år. Institutionaliseringsen av ägandet har fortsatt. De stora institutionerna kontrollerar för närvarande nästan 80 % av börsvärdet. Hushållens direktägande har minskat till nuvarande ca 20 % från ca 50 % i början av 1970-talet. Ett fåtal aktörer har därmed kommit att dominera marknaden. Vi anser att denna koncentration är olycklig. I en gemensam motion med centerpartiet och moderata samlingspartiet om avveckling av de kollektiva löntagarfonderna föreslår vi kraftiga stimulanser till ett mer spritt ägande.

Under 1970-talet levde den svenska börsen en tynande tillvaro. Grunden för uppsvinget lades framför allt hösten 1980 då en rad åtgärder vidtogs för att stimulera aktiesparandet och börsen. Häri ingick också regeländringar som gjorde det möjligt för utländska investerare att placera riskkapital på Stockholmsbörsen. Denna reform fick stor effekt. Under 1985 svarade utländskt kapital för en femtedel av allt nytt riskkapital. Den utländska andelen av ägande och handel uppgår för närvarande till 10–15 % av börsvärdet och omsättningen. Det stora utländska intresset för svenska

värdepapper beror framför allt på en strävan hos placerare att minska risken genom internationell diversifiering. Genom förvärv av aktier från utländska börser med en låg eller negativ samvariation med inhemska börssvängningar skulle även svenska medborgare kunna minska sitt risktagande. Valutaregleringen förbjuder dock detta. Därmed bär svenska portföljförvaltare en större risk än vad som är nödvändigt, vilket innebär att de ställer högre avkastningskrav än vad som annars skulle vara fallet. I slutänden betyder detta att svenska företags kapitalkostnader blir onödigt höga. Det är bl. a. av denna anledning vi önskar avskaffa valutaregleringen.

Den tilltagande internationaliseringen märks även på annat sätt. Inte mindre än 25–30 stora svenska företag är noterade på de stora utländska börserna och fler utlandsintroduktioner är på väg. Delvis förklaras introduktionsökningen av svenska papper utomlands av en önskan att minska valutaregleringens negativa effekter.

En rad nya "sidobörser" har utvecklats och nya instrument har introducerats. Den s. k. ●TC-marknaden har vuxit mycket kraftigt och olika former av köpoptioner har börjat användas. Nyligen introducerades s. k. indexoptioner och snart torde även säljoptioner komma att erbjudas. Det verkar också troligt att vi inom kort kommer att få se en ny och snabbt växande termins/future-marknad i Sverige. Det är viktigt att vi även i Sverige erhåller en komplett aktiemarknad. Vi ser positivt på denna utveckling då den förbättrat prisbildningen och näringslivets kapitalförsörjning samtidigt som samhällets "totala" risk minskat.

Utvecklingen på aktiemarknaden har också placerat fondbörsen i centrum av massmedias, politikernas och allmänhetens intresse. Den ökade kunskapen och granskningen av denna marknad har även väckt en rad problem och frågor.

Skärpta krav på börsetik

För den som tror på marknadsekonomi och på ett spritt enskilt ägande är det oerhört angeläget att börsen fungerar väl och att de aktiviteter som förekommer på börsen uppfattas som legitima av en bred allmänhet. Av den senaste tidens debatt kring börsen har framkommit att det förekommer affärer som måste betraktas som tveklaktiga eller i vissa fall t. o. m. olagliga. Det är framför allt de mindre spararna som kommit till skada. Detta är till skada för marknadsekonomi och därmed för hela näringslivet.

Enkelt uttryckt handlar börsetik om likabehandling, dvs. om att alla aktieägare skall ha samma rättigheter. Det gäller framför allt tillgången på information som måste vara snabb, korrekt och lika för hela marknaden. De affärer som det finns anledning reagera mot har framför allt inneburit brott mot denna etiska norm.

Det finns starka skäl att vidareutveckla och komplettera de rekommendationer och etiska regler som finns för transaktioner med aktier och liknande värdepapper. Det bör framhållas att bara ungefär hälften av alla aktieaffärer numera sker på börsen. Behovet av regelsystem gäller därför inte bara transaktioner i börsföretag, utan även andra, som inom en inte alltför avlägsen framtid kan förväntas bli noterade på börsen.

I huvudsak menar vi att en självsanering är att föredra framför en omfattande lagstiftning. Det kan förvisso bli aktuellt med lagändringar på någon punkt men det bör inte vara den kungsväg som väljs. Regler som formuleras av näringslivet självt och börsstyrelsen skulle både stärka näringslivets legitimitet i allmänhetens ögon och framför allt ha den fördelen att de är mindre stela än lagar och därmed lättare kan anpassas till nu oförutsebara nya situationer. Det bör understrykas att grunden för den kritik som förekommit med några undantag inte är att aktörerna brutit mot gällande regler utan att reglerna inte varit tillräckligt omfattande.

Översyn av regler pågår på flera håll. Viktigast är börsstyrelsen och näringslivets börskommitté (NBK). Även bankinspektionen ser över reglerna. Näringsutskottet har dessutom begärt en parlamentarisk översyn. Det är angeläget att arbetet drivs så skyndsamt som möjligt i dessa organ. Men det är också viktigt att arbetet samordnas så att inte signalerna blir förvirrande.

Det får bara finnas *ett* svar på hur ett företag bör agera i en given situation. Enligt vår uppfattning bör *samordningsansvaret ligga på börsstyrelsen*.

Börsstyrelsen

Börsstyrelsens sammansättning och storlek ändrades 1984. Antalet ledamöter utökades från nio till elva, varav regeringen utser sex. Detta innebar att det allmännas inflytande ökade från fyra av nio till sex av elva.

Börsstyrelsen bör, enligt vår mening, bestå av nio personer utsedda av börsmedlemmarna, börsföretagen och aktieägarna. En sådan ändring skulle möjliggöra en öppnare diskussion och skapa större kreativitet och flexibilitet inom styrelsen. Det allmännas kontroll och insyn bör i stället skötas av tillsynsmyndigheten (bankinspektionen).

Börsstyrelsen bör ges förbättrade möjligheter att ingripa med sanktioner mot företag som bryter mot inregistreringskontraktet. I dag finns i huvudsak tre former av sanktioner som dock alla bara i begränsad utsträckning drabbar dem som har fattat besluten, dvs. styrelserna.

Börsstyrelsen kan i dag uttala sitt missnöje, utdöma vite och slutligen besluta om avregistrering av företag. Utformningen av mera omfattande sanktionsmöjligheter måste få bli sådan att de inte i första hand drabbar andra än styrelsen, dvs. i praktiken de mindre aktieägarna.

Det finns även skäl att skärpa insider-reglerna och att förstärka börsstyrelsens möjligheter att bötfälla insider-affärer. Vidare bör den grupp som i dag omfattas av insider-reglerna utökas. Exempelvis räknas inte styrelsen i en stor koncern som kontrollerar ett annat börsbolag som insiders om de inte ingår i det senare bolagets styrelse. De aktieplacerande institutionernas portföljförvaltare inbegrips inte heller i insider-begreppet. Dessa exempel visar att nuvarande definition är otillräcklig.

Vi anser dessutom att börsstyrelsens inregistreringskontrakt skall innehålla ökade krav på information, t. ex. vad beträffar transaktioner mellan bolaget och "närstående" personer (definierat som i insider-lagen). Det finns även skäl att ställa ökade informationskrav vid affärer mellan börsbolag.

Formellt har Stockholms fondbörs monopol på aktiehandel. Den senaste tidens utveckling har emellertid i realiteten delvis urholkat börsmonopolet. Detta är en utveckling som vi välkomnar.

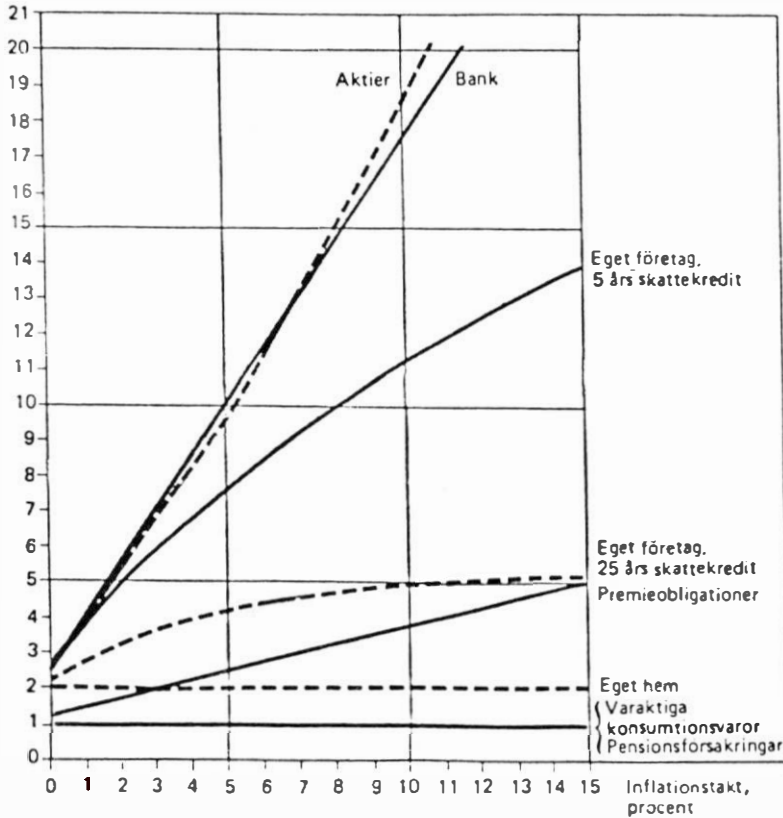
I och med att värdepappershandeln blivit alltmera avancerad och omfattande har det tidigare stordriftsargumentet för börsmonopolets bevarande förlorat i kraft. På den väl utvecklade amerikanska kapitalmarknaden talar man om fyra marknader. Den första marknaden liknar handeln på A1- och A2-listorna. I USA sker denna handel på New York Stock Exchange (NYSE) och American Exchange (AMEX). USA:s "●TC-handel" sker framför allt på en separat börs, NASDAQ, under former speciellt anpassade för dessa papper. Den tredje marknaden kan liknas vid vad vi i Sverige brukar benämna efterbörsen. På denna marknad handlar man med stora positioner, s. k. block. Handeln sker främst mellan institutioner genom en "upstair dealer".

Under senare år har en fjärde marknad vuxit fram i USA. För att minska transaktionskostnaderna handlar man här direkt med varandra utan hjälp av mäklare. Denna handel sker genom ett automatiskt data/kommunikationssystem som går under benämningen INSTINET. Systemet förser handlarna med aktuella noteringar och utför transaktionerna automatiskt. Detta sker genom att prenumeranten lägger in limiter i en datoriserad orderbok, vilket omedelbart registreras på övriga prenumeranters skärmar. Dessa kan i sin tur signalera en köp- eller säljorder. Prenumeranterna kan även utnyttja systemet för att finna olika affärspartner för att därefter förhandla per telefon.

Denna typ av handel skulle göra det möjligt för en rad regionala börser att uppstå, vilket förbättrar möjligheterna för mindre företag att erhålla billig finansiering. Självfallet bör kraven på inregistreringskontrakt m. fl. regler följa dem som gäller på Stockholmsbörsen.

Resultatet av ett avskaffande av Stockholms fondbörs monopol kommer troligen att bli att en rad system växer upp. De flesta av dessa kommer att komplettera handeln vid Stockholmsbörsen. Vidare kommer transaktionskostnaderna att pressas, vilket till syvende og sist gynnar de mindre spararna.

Realt avkastningskrav
före skatt, procent

Nödvändig real avkastning före skatt för olika placeringar för att ge en real avkastning efter skatt på 1 procent för inflations-takter mellan 0 och 15 procent.

Figuren ovan visar med tydlighet att individuellt aktiesparande är skattemässigt diskriminerat. Redan vid måttliga inflationstal får vi stora skillnader i bruttoavkastningskravet mellan olika investeringar. Det individuella aktiesparandet är dessutom diskriminerat i relation till det institutionella. Sedan början av 1970-talet har således hushållens andel av börsvärdet fallit från ca 50 % till dagens nivå på knappt 20 %.

För att stärka de mindre aktieägarnas ställning på marknaden är det angeläget att vi får ett skattesystem som gynnar sparande i aktier. Till skillnad från den socialdemokratiska regeringen, som genom en rad skatteböjningar och införandet av nya skatter försämrat villkoren för enskilda personers aktieäggande, föreslår folkpartiet flera åtgärder som skulle öka intresset att spara i aktier.

För att stimulera ökat privat aktieäggande och för att stimulera rörligheten på den svenska aktiemarknaden önskar vi, i avvaktan på en mer genomgripande skattereform, genomföra följande åtgärder.

För det första måste möjligheten till avdrag för den latent skatteskulden förbättras. Detta sker enklast genom att aktier och liknande värdepapper åsätts ett taxeringsvärde på 65 % av marknadsvärdet vid tiden för skattskyldighetens inträde.

För det andra önskar vi, i och med den skattereform som föreslås genomföras 1988/1989 avskaffa dubbelbeskattningen på aktier.

För det tredje bör aktievinstbeskattningen ändras så att omplaceringar inom en aktieportfölj inte blir realisationsvinstbeskattade. En dylik reform skulle förbättra marknadens effektivitet.

För det fjärde anser vi att samma skatteregler som i dag gäller för allemanssparfonderna även bör omfatta aktiesparfonderna, dvs. bägge typerna av sparformer skall vara befriade från reavinstskatt. Dessutom bör värdestegringen på andelar i aktiesparfonder befrias från reavinstbeskattningen även efter den femåriga bindningstidens slut.

Folkpartiet har länge förespråkade ett s. k. andel-i-vinst-system som ett alternativ till socialdemokraternas löntagarfonder. Alla anställda i börsnoterade och andra företag bör ges möjlighet att spara i aktier i det egna företaget utan att eventuell skillnad mellan marknadsvärde och förvärvspriset betraktas som löneförmån. Vi föreslår skattefrihet för alla anställdas aktieköp i det egna företaget utan annan begränsning än att köpen skall ha skett på samma sätt som tillämpas för utomstående. Vi kommer följaktligen att gå emot den av regeringen aviserade arbetsgivaravgiftsbelastningen på medel som avsätts till sådana fonder.

Transaktionskostnader

På en effektiv marknad skall priserna spegla all tillgänglig och relevant information. En omsättningsskatt slår en kil mellan köpare och säljare varvid omsättningen faller. Detta försämrar marknadens likviditet och höjer transaktionskostnaderna. Aktiekurserna förlorar informationsvärde och marknadens bredd, djup och spänst skadas.

Vi har tidigare pekat på att utvecklingen går mot en ökad integration och konkurrens mellan de nationella börserna. Det är av den anledningen som man i Danmark nyligen avskaffade omsättningsskatten på aktier och som man i England liberaliserat handeln.

Aktieägarens kostnad i börshandel

Internationell jämförelse (större börsposter). Kostnad i procent av omsatt belopp

	Courtage	Skatt	Summa transaktionskostn.	Vändningskostnad
USA	0,1-0,4	-		0,2-0,8
Japan	0,23	0,27	0,50	1,0
England	0,40	0,50	0,90	1,8
Tyskland	0,50	0,10	0,60	1,2
Frankrike	0,22	0,55	0,80	1,6
Holland	0,70	[-]	0,70	1,4
Italien	0,70	0,61	1,31	2,6
Sverige nu	0,30	0,50	0,80	1,6
fr 1/7-86	0,30	1,00	1,30	2,6

Källa: SvD.

I Sverige har man valt att gå en annan väg. 1986 bröt finansministern sitt löfte att inte utsätta aktiemarknaden för "chocker genom förändringar av skatteregler och annat". En månad senare chockhöjde regeringen omsättningsskatten. Höjningen placerade Sverige i täten av den internationella transaktionskostnadsligan vilket försämrat Stockholmsbörsens internationella konkurrenskraft.

Allvarligast är kanske ändå att omsättningskattehöjningen, affärsbankernas "frivilliga" utbildningssponsring m. m., av många uppfattats som att risken för nya politiska ingrepp i svenskt näringsliv och på Stockholms fondbörs ökat. Följden kan bli ett ökat kapitalutflöde samt att utländska placerare väljer att göra sina affärer med svenska paper i London och New York. Därmed exporteras svenska mäklarjobb, staten förlorar skatteintäkter och kapitalkostnaderna stiger för de små och medelstora företagen som inte har tillgång till de utländska kapitalmarknaderna. Det är vår önskan att avskaffa omsättningskatten så fort det statsfinansiella läget så medger.

Introduktion av säljoptioner

En option ger ägaren rätt att köpa eller sälja en underliggande tillgång till ett i förväg fastställt pris. För närvarande existerar det i Sverige endast index- och köpoptioner vilket lett till en önskad asymmetri och åtföljande höga transaktionskostnader. Det är inte möjligt för en mäklare att matcha två aktörer där den ene önskar förvärva en köpoption och den andre en säljoption. Därmed blir mäklarens risk onödigt hög vilket reflekteras i nuvarande höga premienivåer.

Ett problem som måste lösas är hur reavinster som uppstår vid optionshandel skall beskattas. Enligt vår åsikt skall beskattningen följa de regler som gäller för den underliggande tillgången.

Differentierad rösträtt, utländskt ägande och ägandespridning

I Sverige har det sedan länge varit tillåtet att utfärda aktier med differentierad rösträtt, dvs. röstens andel av inflytandet i bolaget behöver inte stå i relation till andelen satsat kapital. I vissa företag finns således sedan länge aktier med 1/1000 röstvärde. Sedan en tid tillbaka får nya aktier utges med en differentiering på högst 1:10.

Aktiebolagens styrelser och företagsledning skall tillsättas efter kompetens. Röstvärdedifferentieringen motverkar en sådan utveckling då den cementerar gamla och etablerade maktstrukturer. Förlorarna är minoritetsägarna, dvs. småsparare och de utländska ägarna. Visserligen har fientliga övertaganden blivit allt vanligare på den svenska aktiemarknaden, men röstvärdedifferentieringen utgör ändå en hämsko på denna utveckling, vilket framför allt de mindre spararna förlorar på. Vidare skapar röstvärdedifferentieringen problem vid prisbildningen på marknaden, särskilt under maktkamper inom ett bolag.

Röstvärdedifferentieringen hänger samman med förbudet för utländsk medborgare att förvärva mer än 20 % av rösterna i ett svenskt aktiebolag. För svenska finans- och kreditbolag tillåts inget utländskt ägande alls. Vi anser det dags att avskaffa dessa restriktioner.

Förbud mot utländska medborgare att utan begränsning förvärva svenska värdepapper leder till en cementering av en olämplig ägarstruktur, vilket till syvende og sidst missgynnar de mindre spararna. Det skulle också vara positivt om vi i svenska företag fick ett ökat inslag av utländsk kompetens. Det finns anledning att anta att utländska ägare kommer att inrikta sin granskning på företagets skötsel och vinstutveckling snarare än på att bevara en viss maktstruktur. Detta gynnar såväl samhället som de mindre ägarna.

Vidare fungerar nämnda förbud som en hämsko på förvaltare som önskar erhålla en bättre global diversifiering av sin värdepappersportfölj. Detta leder till att avkastningskraven på svenska noterade bolag blir onödigt höga, vilket fördyrar näringslivets riskkapitalförsörjning.

Förbuden förhindrar dessutom önskvärda strukturförändringar. Under senare år har t. ex. en rad utländska banker öppnat kontor i Sverige. De flesta av dessa banker har ett välutbyggt internationellt nät av kontor. Det segment man önskar erövra är framför allt de svenska multinationella företagens utlandsaffärer. För att överleva i denna hårdnande konkurrens krävs att de svenska bankerna kan erbjuda en lika god service som de utländska bankerna. Samverkan och fusioner med utländska banker (eller företag) kräver dock att de nuvarande begränsningarna av utlänningars rätt att förvärva svenska värdepapper upphör. Även kravet på svenskt medborgarskap för ledamotskap i svenska bank- och kreditinstituts styrelser bör slopas.

En bättre spridning av börsbolagens aktier och röstandelar skulle dessutom innebära ett skydd för småsparare. Det är viktigt, i synnerhet för den mindre spararen, att det finns en betydande marknad i papper. Då minskar möjligheterna för vissa ägargrupper att t. ex. manipulera kurser. Det nuvarande kravet på att enbart 10 % av aktierna (inte röstvärdet) skall vara spridda vid introduktionen är otillräckligt.

Riktade nyemissioner

Några av de mest uppmärksammade "affärerna" har handlat om att endast vissa utvalda personer av styrelsen erbjudits att teckna aktier vid en utökning av aktiekapitalet. Denna möjlighet har funnits sedan 1975 då vi fick en ny aktiebolagslag.

Det är alldeles uppenbart att detta förfaringssätt kommit att användas på fel sätt, vilket har inneburit nackdelar för andra aktieägare som inte haft möjlighet att utnyttja sin företrädesrätt. De har helt enkelt inte blivit tillfrågade.

Även vid icke riktade emissioner finns det skäl att uppmärksamma att de som är knutna till t. ex. emitterande bank eller fondkommissionär inte ges fördelar på bekostnad av andra. Enligt vår mening bör beslut om riktade emissioner av aktier, konvertibler och liknande värdepapper endast få fattas på bolagsstämma. Det skulle ge offentlighet åt de villkor i riktade emissioner som bör diskuteras, nämligen tecknare, belopp, villkor och motiv för att frågå de gamla aktieägarnas företrädesrätt. Det bör ankomma på utskottet att göra nödvändiga justeringar i aktiebolagslagen.

Även vid större uppköpserbjudanden riskerar småspararna att missgynnas. Det finns därför skäl att i Sverige införa den s. k. Londonregeln, dvs. när en ny ägare kliver över 30% i ett bolag måste han lägga ett bud på resten av aktierna och betala dessa lika högt som de första 30 procenten. Regeln är särskilt lämplig för Sverige då den kan korrigera en del av de skevheter i prisbildningen vid "maktaffärer" som röstvärdesdifferentieringen skapar.

Ömsesidigt ägande

Det ömsesidiga (korsvisa) ägandet – att två juridiska personer äger aktier i varandra – tycks bli allt vanligare. Hur omfattande denna form av institutionellt ägande blivit har kartlagts av "ägarutredningen" som också har i uppdrag att studera förändringar i ägande och inflytande inom svenskt näringsliv. Utredningen skall även analysera orsakerna till och effekterna av dessa förändringar.

Det kan redan nu konstateras att det finns risker med det ömsesidiga ägandet: Nödvändiga omstruktureringar kan försvåras, insynen blir sämre och oklarhet skapas om vem som egentligen har ansvaret. Det ömsesidiga ägandet hotar också att leda till allt större maktkoncentration och till att inflytandet för aktieägarna minskar i förhållande till företagsledningarna.

Det ömsesidiga ägandet innebär i realiteten att vinstrika företag själva sköter om diversifieringen åt ägarna. Detta är olyckligt då det försvårar värderingen av de enskilda bolagen. Den diversifiering som de enskilda portföljförvaltarna önskar sköts bäst av dem själva.

Grunden för det ömsesidiga ägandet är dels skattefriheten för organisationsaktier, dels den graderade rösträtten. Inlåsningsproblematiken av vinster i historiskt framgångsrika företag är framför allt orsakad av asymmetrier i vårt nuvarande skattesystem. Inlåsningsproblem i Sverige på grund av valutaregleringen är också en bidragande orsak.

Valutaregleringen

Det finns all anledning för Sverige att noggrant följa och analysera vad som händer på de internationella finansiella marknaderna. Det är dags att inse att Sverige inte kan isolera sig från utvecklingen i omvärlden. Inom Västeuropa och särskilt EG pågår en snabb avveckling av restriktioner för internationella kapitalrörelser. Sverige framstår därmed som alltmer ensamt i att ha kvar en omfattande valutareglering. Valutaregleringen kan endast fördröja nödvändiga anpassningar som utvecklingen utomlands ställer på svensk ekonomi. Regleringen är direkt skadlig för svensk samhällsekonomi och utvecklingen av den svenska finansiella serviceindustrin. Vi anser att valutaregleringen bör avskaffas.

En stark finanssektor har blivit en allt viktigare strategisk resurs för de avancerade industriländernas konkurrenskraft. Det är därför dags att dra lärdom av vad som händer i London, New York, Tokyo m. fl. finanscentra i syfte att se om och förbättra vår finansiella marknads styrka och funktionsduglighet.

Inom EG planeras en långtgående integration av medlemsländernas kapitalmarknader. Detta kommer att minska kapitalkostnaderna i medlemsländerna och utgöra en stimulans för resp. lands penning- och kapitalmarknader. Det är angeläget att Sverige inte ställs utanför denna utveckling.

Mot. 1986/87
N344

Hemställan

Med anledning av det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anföras om börsstyrelsens samordningsansvar.

2. att riksdagen hos regeringen begär en sådan förändring av lagen om Stockholms fondbörs att börsstyrelsens sammansättning förändras i enlighet med vad som anförts i motionen.

3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anföras om börsstyrelsens inregistreringskontrakt och sanktionsmöjligheter.

4. att riksdagen hos regeringen begär förslag om sådan ändring i lagen om Stockholms fondbörs att Stockholms fondbörs monopol på värdepappershandel upphör.

[att riksdagen hos regeringen begär förslag till sänkning av taxeringsvärdet för aktier m. m. till 65 % av marknadsvärdet enligt vad som anförts i motionen.¹]

[att riksdagen hos regeringen begär förslag till skattereduktion för aktieutdelning enligt vad som i motionen anföras.¹]

[att riksdagen hos regeringen begär förslag till ändrad realisationsvinstbeskattning enligt vad som anförts i motionen så att omplaceringar inom en aktieportfölj ej beskattas.¹]

[att riksdagen hos regeringen begär förslag till lindrad beskattning för aktiesparfonder enligt vad som i motionen anföras.¹]

[att riksdagen hos regeringen begär förslag till lindrad beskattning av anställdas köp av aktier i det egna företaget enligt vad som anförts i motionen.¹]

[att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anföras om principer vid kapital- och reavinstbeskattning av vinster som uppkommit i samband med optionshandel.¹]

5. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anföras om problem vid introduktion av säljoptioner.

[att riksdagen hos regeringen begär förslag om förbud mot röstvärdesdifferentiering vid börsnoterat företags nyemission.²]

6. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anföras om vikten av ett mera spritt ägande.

7. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anföras om utländsk medborgares rätt att förvärva aktier i svenska aktie- och handelsbolag.

[att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ändring i aktiebolagslagen att beslut om riktade emissioner av aktier, konvertibler m. m. endast får fattas på bolagsstämma.²]

[att riksdagen hos regeringen begär förslag till lag med innebörd att en aktör som lägger ett anbud på minst 30 % av aktierna i ett

börsföretag måste erbjuda samtliga aktieägare motsvarande villkor.^{2]} Mot. 1986/87
8. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i N344
motionen anförs om transaktionskostnader,
[att riksdagen hos regeringen begär förslag om valutaregleringens
avskaffande.^{3]}

Stockholm den 21 januari 1987

Bengt Westerberg (fp)

Ingemar Eliasson (fp)

Karin Ahrland (fp)

Anne Wibble (fp)

Christer Eirefelt (fp)

Kerstin Ekman (fp)

Birgit Friggebo (fp)

Jan-Erik Wikström (fp)

¹ 1986/87:Sk353.

² 1986/87:L205.

³ 1986/87:Fi207.